

CATALUNYA SOCIAL

Any IX. — Núm. 427

Un any, 10 ptes. — Núm. solt, 20 cts.

17 d'agost 1929

**PUBLICACIÓ
SETMANAL**

**REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ
DURAN I BAS, 11-BARCELONA**

**APARTAT 1036
TELÉF. 17605**

L'organització agrària

Quan es va discutir en l'Assemblea Consultiva el projecte d'organització agro-pecuària, haguérem de fer les nostres reserves fonamentades principalment en dos punts de mira: la llibertat d'associació i l'aprofitament de les energies socials que representaven les associacions i sindicats agrícoles existents.

No sempre els qui governen es mostren sords a la veu dels governats. I ací tenim un cas on la veu dels segons ha estat recollida pels primers, sortosament. El projecte, en passar de l'Assemblea al Govern, ha sofert una tan radical transformació que haurà quedat poc menys que desconegut pels seus primers redactors. L'obligatorietat que aquests cercaven hi és reduïda a l'impost per a finalitats agrícoles, impost que no és cap novetat, puix els nostres pagesos ja el suportaven ara amb els noms d'impost per atendre els flagells del camp, etc. En canvi, l'obligatorietat de l'associació ha desaparegut definitivament del projecte. I el segon principi, el d'aprofitament de les energies socials que suposen les organitzacions agrícoles existents ha estat així mateix atès en un tot, de manera que aquestes organitzacions no sols no hauran de restar al marge de l'organització agrícola sinó que d'ella mateixa rebran nova força... si l'organització oficial l'arriba a tenir.

Al costat d'aquest reconeixement de dos bons principis, altre bon principi conté el projecte: el seu afany descentralitzador pel servei agrari. L'Estat, en aquesta nova organització, quasi bé resta al marge d'ella i en confia tota la iniciativa, tota la tasca, a organismes oficials; però infrasonants. Reconeixem altre cop la bona voluntat del del govern en aquest punt.

Ara bé; en despendre's l'Estat d'aquestes iniciatives i fins quasi d'aquestes organitzacions, ¿les ha deixades en bones mans? Tothom sap que les Diputacions Provincials, assessorades per un Consell agro-pecuari dins de cada Província, seran l'eix de la nova organització agrària i pecuà-

ria. ¿Constitueix un encert el cridar organismes com aquests per aquestes finalitats?

De bell antuvi no ens satisfà gaire la solució. Les Diputacions actualment són interines; en l'Estatut Provincial es troba planejada la manera de constituir-les el dia de demà. Recordem com abans es trobaven constituïdes. I si la Constitució d'abans no ens oferia cap garantia d'encert en molts punts (llevat les que per un esperit nou es saberen en part redimir dels defectes ancestrals, com la mateixa Diputació de Barcelona i alguna altra) hem de convenir en què l'actual organització ens n'ofereix menys. I si cal considerar aquesta com interina ¿què ens reserva el demà, amb uns organismes que naixeran segons un Estatut no provat encara?

Cal obrir en aquest, com en tants altres punts, un gros interrogant. No sabem el que seran aquests organismes oficials, artificiosos, com ho és l'entitat Província que ells representen; i més artificiosos encara si se'ls situa en el pla d'organització agrària que, naturalment, hauria de portar-se a cap per comarques d'interessos semblants o que almenys tinguessin una certa unitat i unes necessitats comunes.

La burocràcia probablement ofegarà l'esperit de la nova organització un cop més; i qui sap si aquestes Comissions Provincials agro-pecuàries no vindran a quedar constituïdes, en lloc d'organismes tècnics, professionals, en una roda més de l'administració provincial, artificiosa en ella mateixa, buida de sentit de realitat...

És clar que molt hi poden fer per evitar-ho els propis organismes i les entitats que hauran d'elegir i donar vida i braó a aquests. Però, amb tot i això, no tenint ells més que un caràcter consultiu de les Diputacions, ¿previendran aquestes amb tota la seva força oficial?

El temps dirà. Repetim que, per part nostra, obrim aquí un altre interrogant. Tants n'hi ha ja d'oberts, que no vindrà d'un més!

Memòries d'un cabaler

X

EL QUIMET PERRUCAIRE

Jo vaig aprendre al col·legi llatí i retòrica, filosofia i matemàtiques, de pronunciar discursos i de fer versos (fins llatins), i en conseqüència vaig arribar a pensar-me que sabia alguna cosa i ja us dic jo que era capaç de disputar de tot amb el *sursum corda* que deu ésser algú que és més que el pare i que el rector del meu poble. Em cau la cara de vergonya quan em recordo de les disputes que armava a taula i del menyspreu de les maneres de pensar del meu pare! l'home el més assenyat que jo he conegut en ma vida. Jo em confesso d'aquest pecat davant del cel i de la terra per tal que Déu me'l perdoni; que de perdó en té tot pecat per gros que sigui. Quantes coses tenia ell per a dir-me si jo les hi hagués preguntades, si jo hagués estat deixeble humil i més afectat per a escoltar que no pas per a disputar.

I ara quan repasso aquells temps veig quant malament sabia algunes poques coses i quantes i quantes n'ignorava. Pretensions de mi! I tant com pretensions, ignorant de mi!

Per no citar sinó una cosa de les moltes que podia i devia saber i no he sabut mai per no haver-me basquejat, us diré que sempre he ignorat per què li deien el *perrucaire* al Quimet. Potser perquè ho era el seu pare d'aquest ofici. Potser ell mateix havia remullat barbes mentre son pare o son principal feia espetegar la navalla en el passador de cuiro. A *perrucaire* d'ofici no crec que mai hi pogués arribar. Jo sempre l'havia conegut beneït, allargant la mà a qualsevol foraster que trepitges els carrers de la vila i mai a cap fill del poble. No es pot dir, però, que visqués d'almoïna. Al poble hi havia feines que eren expressos per a ell. Ell vivia a l'ombra, com si diguéssim, de la gran casa de can Tomeu, la més significada del poble. A l'estiu l'haurieu trobat assegut a un banc de l'eixida i a l'hivern a la vora de la llar on s'escalfaven dues dotzenes de persones de fora la casa. Allí el Quimet *perrucaire* tenia el seu despatx, allí rebia encàrrecs per l'endemà: passa per cal Merlis; porta aquest paper a cal metge; el senyor rector t'haurà de menester tota la tarda, etc.

Prop del migdia del temps de la calor anava amunt i avall del carrer major i li encarregaven mitja dotzena de càntrils per a omplir-los d'aigua fresca a la font. Si convenia també treballaria un parell d'hores poant aigua d'algun pou o ajudant a descarregar un carro; però fóra crueltat fer-lo treballar d'escarràs massa estona. El pobre Quimet no es va quedar curt de talla però sí secardí, desencolat d'ossos i enfonsat de pit. I com que la pitança no anava gaire grassa! Perquè és el cas que no era sol a casa seva. Beneït com era i sense cap feina seguida havia de mantenir encara la seva tia Llúcia, dona de prop de setanta anys que no podia fer gran cosa més que rentar dues o tres peces de roba i tenir compte del fogó de les sopes.

En aquella casa no es feia cap més requisit; i si

menjaven alguna altra cosa era que els plovia del cel. Qui més coses bones aportava a casa, ultra d'algun quarto, era el Quimet de coses que li daven ací i allí pels seus petits serveis i algun grapat d'ametlies, algun tros de garlanda, una salsitxa, una cuixa de pollastre... i així resultava que en aquella casa un dia sí un dia no es menjava quelcom demés de les sopes. El no massa menjar i el digerir massa de pressa daven al Quimet *perrucaire* una gana estrepitosa i proverbial. Menges més que el Quimet *perrucaire*; deien les mares a llurs fills que mai no es veien tips; i dient això ni tenien ben bé raó ni mancaven del tot a ella; perquè com a menjar molt no ho feia pas ordinàriament el pobre Quimet per manca de matèries substantives, però sí era ben cert que si en alguna ocasió es posava a prova la seva carpanta, ella mai desdeïa i era capaç de devorar quantitats extraordinàries del que fos.

Alguna vegada algun ximple havia trobat gust a donar-li vi a desdir per a riure's d'ell quan anava de tort; però el bon sentit popular es féu protector d'ell i totes les dones del poble es constituïren vigilantes perquè tal cosa no passés. Pobre de qui l'induí a l'embriaguesa! De cada portal hauria sortit una invectiva per a qui tan indignament s'hagués volgut divertir.

El pobre tot just si podia parlar. Només el sabien entendre els més íntims; ell, però, era servidor i bon minyó i mai no taxava els seus serveis, sinó que prenia el que li daven. No li faltava un cert instint de defensa dels qui l'havien volgut explotar fent-li dur molta càrrega per cap diner; així quan la Marieta de cal Càmara el cridava: "Quimet! Quimet!", ell responia invariablement en el seu llenguatge:

—Altra feina tinc.

I arronçava graciosamente les espatlles i de més d'una entrada es sentí cridar:

—Ben fet, Quimet; no et deixis enganyar.

Un dia, un parell de xicotots d'aquests que quan surten mai no tornen amb las mans buides, el van esbrincar i fins s'atreïren a tirar-li un roc que li va fer un trenc al parietal. Pel cap baix sortiren a defensar-lo més de vint-i-cinc dones i fins algun home de pes. De totes les entrades sortia material de cura: benes, desfiles, drapets de tela vella, àrnica, àcid fènic, aigua blanca; se'l va curar en consulta de mestresses, se li van fer deu o dotze cures perquè totes quedessin contentes; i en va sortir amb la cara tan neta i el cap tan ben guarnit que no semblava el mateix. I el que és els dos pallassots que varen gosar a fer tal proesa ja us dic jo que encara corren vila avall amb més de dotze escombres alçades damunt llurs esquenes i també us puc assegurar que estaran dies sense passar per aquell carrer.

Els millors dies per a ell eren els dies de festa grossa a la rectoria o a cal Tomeu. Aquests dies treia el ventre de pena. A la rectoria fins l'utilitzaven per a servir a taula. A cal Tomeu s'és constituït el marmitó de la cuinera, servint-la i sortint per als encàrrecs que li encomanava. I després el bo del Quimet es feia el gran tip i quedava content per alguns dies. Jo mateix vaig ésser testimoni d'un d'aquests àpats

del Quimet *perrucaire*. Era un dia de fires. En havent dinat estava jo convidat a pendre cafè a can Tomeu. Serien les tres de la tarda quan vaig entrar al barri de can Tomeu i vaig trobar el Quimet *perrucaire* dialogant amb la cuinera.

—Per on vols començar?

—Tant me fa.

—I si t'ho posés tot plegat en una cassola?

—Ja l'hi pots posar, ja.

—Doncs, mira bé: l'arròs va al dessota. On posaré les *aulives* i el tomàtec?

—Sí, ves, damunt l'arròs, dona.

—Ja que tu ho vols! Damunt dos talls de vedella amb moixernons. Tant se val que també hi posi aquest salmó de conserva que no té espines. I aquestes tres pomes farcides amb suc. No sé si aquesta salsa maionesa...

—Tira, dona, tira; serà el plat de set colors.

—Aquí va; amb aquests tallets de llangonissa encastats anirà millor; i damunt de tot el pollastre: n'hi ha mig, gairebé. En aquest plat hi haurà la confitura i la crema i el braç de gitano...

—Ets ben cançonera; tira-ho tot a la cassola, dona. També s'ha de barrejar al ventre.

—Doncs mira, Quimet; aquí ho tens... ja... ja... ja... ex... ex... Déu n'hi do.

I el Quimet, assegut a una cadira sota la balustrada de la balconada, amb la cassola damunt d'una taula de marbre, gloriosament il·luminada per un raig de sol, amb una cullerassa de fusta a la mà anava desmuntant a tall obert aquella barreja de comestibles i a cada cullerada la crema i la confitura de sobre de tot penetrava capes endins fins tocar l'arròs del capdall; i només deixava de tant en tant la cullera per a escurar una cuixa de pollastre o pelar una oliva, obsequiant el *Tetis* amb els ossos o enganyant-lo amb els pinyols dels préssecs o de les olives, segons anaven venint les coses. I així, amb calma i bona gana, es va anar buidant la cassola fins a descobrir allò que porten tapat les cassoles decentes.

Deu ésser mort, pobre Quimet *perrucaire*; des que jo he marxat de la vila, que no n'he sabut res més.

Es còpia, JORDI ARNAU

Indiscrecions esquerranes

Abans, a Espanya, republicà era sinònim d'anticlerical i menja-capellans, però, el disc cansà tant que ha quedat arreconat per sempre.

Amb tot, alguns aficionats a la música monòtona, i enyorant aquelles notes de mal gust, que revelen la manca de finor per al que s'hi sent aficionat, sembla que sentin la necessitat de cercar un nou disc, o tal vegada ja l'han trobat, per a repetir la cançó de l'*enfadós*, aquella mena de cançó que cansa més al que la canta que al que la sent cantar.

Els de *Mirador* són d'aquesta mena. Es pot dir que llegint les indiscrecions d'un dia fa l'efecte d'ésser sempre les mateixes. Almenys ens han repetit centenars de vegades la mateixa brometa referent a la sortida d'*El Matí*, i centenars de vegades han repetit les mateixes coses prenent ferir els nostres companys Civera i Rucabado.

Com dèiem en començar, abans republicà era sinònim d'anticlerical i menja-capellans, i ara esquerrà ve a ésser sinònim de burleta, d'irònic, d'irrespectuós i d'altres *virtuts* (?) esquerranes que val més no anomenar-les, car tal vegada els *indiscrets* s'ofendrien, perquè el món és així: hi ha qui es creu amb el dret d'ofendre tothom, però, de cap manera tolera que es faci menció d'ell per a res, car, en aquest cas l'epidermis se'n ressent.

Nosaltres també podem ser-ne d'indiscrets; també en sabem d'historietes, com per exemple el cas d'un il·lustre esquerrà que predicava en mitings que, els qui enviaven els fills a les escoles dels religiosos els portaven a embrutir llurs consciències... i el que predicava així tenia els seus fills al Col·legi Balma de Pares Escolapis. D'això fa uns quants anys, però encara ens en recordem. És la conseqüència esquerrana que hem notat sempre. Predicar consciència per a hom mateix i vendre vinagre als altres.

Per a aquesta mena de gent, l'Església és retrògrada i obscurantista, però, ells tenen homes que d'un cop de ploma *maten* l'orgue; homes que solament el *seu art* és art, encara que sigui del que *belluga*; la moral resta assassinada i ja no n'hi ha; els escrúpols són bons per a les monges; i tot aquell que no accepta llurs definicions no té dret a expressar res, ni a entendre de res. S'han d'acceptar les teories dels que escriuen en esquerrà i prou.

Els problemes culturals, els socials, els religiosos són tractats sempre, en llurs escrits, amb la patent de savis que per a ús particular tenen els esquerrans.

Abans d'acabar direm quelcom en forma seriosa. Fins ara no podem comprendre que hi hagi persones que puguin gastar-se uns quants cèntims, cada setmana, comprant aquesta mena de publicacions, com *Mirador*, que han convertit el setmanari en una mena de pasquí, per a ofendre totes les setmanes alguna persona digna i de vida correcta i honesta.

Fa pocs dies que una artista demanava sanció per a l'indiscret que s'ocupava de la seva vida, sense ella haver-se ocupat mai del que escrivia les indiscrecions.

Voleu dir, nois, tan eixerits que us creieu, que la mollera us dona el discerniment necessari per a comprendre que sempre repetir el mateix cansa i fa fàstic?

Jo cada vegada que tinc ocasió de llegir les indiscrecions de *Mirador*, em faig el mateix pensament, i em dic: Davant de tanta mentalitat i tant d'ingeni, ara sí que totes les qüestions quedaran resoltes, el problema del pa, de la sal, de la música, dels capellans, de la política, de les lletres i de l'art... que belluga!

FILOMEL

Del món del treball

Problema a resoldre

Un dels problemes més greus, difícils i peremptoris a resoldre, a casa nostra, és el de donar possibilitats de fundar una llar pròpia al jovent que es dedica al comerç en les seves diverses branques. Al cap de molts anys de treballar ardidament, són pocs els joves que es veuen amb recursos per a pendre estat, com abans solia dir-se, o sigui casar-se com Déu mana i establir un fogar decent per a la família que es proposi crear. Aquest fet és tan general i evident que no cal pas demostrar-lo.

Al cap de vuit, deu o dotze anys d'arrossegat-se per taulells o pupitres, quant guanya un jove, per brillant que hagi estat i sigui el seu comportament? Guanya el justet per a viure un xic decentment, i prou. Com pensar, per tant, en casar-se si tot just pot atendre a les seves personals necessitats?

Ja sabem que hi ha patrons que, en aquest cas, els ajuden, i Déu els ho pagui; però també n'hi ha, per desgràcia, que no miren amb bons ulls aquest canvi d'estat, i que no aconsellen pas als seus dependents l'estat matrimonial, des del punt de vista econòmic. I tal volta tindran raó, en això; per bé que nosaltres, abans de donar aquest consell, controlàrem bé altres raons de més pes que aconsellen el contrari.

El fet és que, degut a aqueixos sous insuficients que guanya el jovent mercantil, cada dia són menys els joves que poden pendre estat i, naturalment, més els que tenen de sacrificar les naturals inclinacions a la impossibilitat (no absoluta) de carregar amb les despeses que una llar comporta avui dia.

I ara no parlem dels que resolen aquest problema *ab irato* saltant per sobre de la seva pròpia consciència, atropellant les lleis morals i àdhuc civils de la convivència humana.

Cal veure els carrers de Barcelona a les hores d'anar al treball, o de sortir-ne, per a formar-se idea de com es porten a cap les relacions amistoses entre el jovent dels dos sexes, i del grau de llibertat que en elles usen... Hom diria que són casades i en estat de lluna de mel les parelles que envaeixen, a les indicades hores, les nostres vies públiques.

Vet ací un tema ben pràctic i ben urgent per a una Setmana Social aprofitada.

L'organització de l'aprenentatge

La presentació al Senat de Bèlgica d'una llei organitzant l'aprenentatge, ha posat sobre la taula dels sociòlegs aquest tema interessant per demés.

L'antic règim cristià del treball escollia i fixava el nombre d'aprenents en cada ram de la producció industrial, i els incorporava a la família del mestre que els demanava. No s'ha d'ésser molt vell per a recordar-ho encara.

L'aprenent era tractat quasi com un fill de la casa, per bé que amb cert i natural rigor per raons que són ben òbvies, i a mida que s'anava fent gran i creixia en coneixença del seu ofici i en eficaçia manual, anava guanyant més i pujant en consideració, fins que arribava a escalar les categories del treball a què aspirava.

Quelcom ha quedat d'això en alguns punts, però no cal fixar-s'hi ara.

L'aprenent, avui dia, no es mou de la seva família, i és tractat, generalment, amb certa duresa i menyspreu com si tingués obligació de servir de criat als que l'ensenyen... o no.

Els perills a què es veuen exposats els aprenents són in comptables, especialment en l'ordre moral.

Cap formalitat no hi ha per a pendre un aprenent, com per a acomiadar-lo, com per a donar-li la categoria que s'ha guanyat.

Aquesta és ell qui se la pren, llogant-se en altres cases i demostrant a pols que n'és digne.

El tema és molt vast i prou curiós perquè tornem a tractar-lo amb més de temps i d'espai un altre dia.

Notícies curtes

A l'Escola Elemental del Treball per a obrers, de Ceuta, hi ha hagut exàmens de fi de curs i Exposició de treballs. Ambdues coses han demostrat a bastament el profit que els alumnes treuen de l'Escola.

—A França són freqüents les vagues obreres en el ram de construcció. Els amos, per la seva part, van suspent les obres per a evitar-se angúnies i danys.

—El Ministre del Treball ha dictat algunes disposicions encaminades a protegir els emigrants contra les explotacions de què són víctimes per part d'algunes entitats.

—Es creu que el Govern britànic té la intenció de crear la jornada de treball de set hores i mitja, des de l'any vinent.

La jornada legal dels miners es reduirà a set hores de feina, però això no serà almenys fins el 1931.

—El nombre dels obrers sense feina que el dia primer de l'actual estaven inscrits en els registres de la Gran Bretanya, era de 1.136.700, o sia, de 7.546 menys que la setmana anterior i 110.735 menys que en igual època de l'any darrer.

—Aquest any a Rússia en la festa comunista del 6 d'agost s'ha treballat, aplicant l'import dels jornals (uns 16 milions de rubles) al fns anomenat "industrialització nacional".

—Els obrers del jute, fabricació tan important a l'Índia, vagaren en les més importants regions.

—A Romania s'han declarat en vaga tumultuosa els obrers de les mines de carbó. De les topades amb els agents del Govern han resultat deu obrers morts i nombrosos ferits.

—Els obrers de les salines de Torrevieja (Alacant) abandonaren el treball com a protesta de l'intent dels arrendataris de rebaixar els jornals.

—Els obrers sastres dels Estats Units preparen una vaga general per si els patrons es neguen a donar-los la setmana de treball de quaranta hores que demanen.

—S'ha restablert l'ordre públic a Colòmbia, pertorbat pels obrers socialistes.

—La Confederació Nacional del Treball (que ni és general ni treballa gaire) ha publicat una nota abominant del projecte de Constitució.

UN EDICTE DEL CARDENAL DR. SEGURA

Ja tenim Setmana Social

Na cal dir la nostra satisfacció davant l'Edicte del Cardenal de Toledo, Dr. Segura, respecte a l'establiment a Espanya d'una institució permanent per a organitzar Setmanes Socials entre els catòlics.

Tots aquells que hagin seguit pas a pas la nostra tasca s'hauran pogut convèncer que hem arribat fins i tot a la insistència pesada en aquest punt. I és que sempre hem considerat que, si les nostres classes socials conservadores havien d'ocupar el lloc que els pertoca en els problemes de justícia social d'avui, era necessari que fos a base d'una cultura social catòlica que avui, dissortadament, no tenen. I és que sempre hem cregut que la majoria dels nostres obrers no haurien de resistir el catolicisme un cop conegut el programa social possible dins ell, programa que fins ara no ha deixat endavant cap reforma legislativa social vinguda arreu del món pels camins de la normalitat.

Hem parlat amb insistència de la necessitat de les Setmanes. Hem dit en tots els tons com calia renuar aquelles reunions anyals de catòlics de la Península, encara que no fos més que per la coneixença mútua entre aquests, encara que no fos més que per l'estímul que uns als altres podien oferir-se. I sobretot, calia que així fos per a fer desaparèixer aquestes ridícules concepcions de l'integrisme social que avui es troben en plena disconformitat amb el món sencer, en matèries socials.

Ja tenim, doncs, Setmana Social. Els nostres lectors podran assabentar-se, pel resum que fem de la disposició del Director i Cap de l'Acció Social catòlica a Espanya, dels termes en què aquesta institució s'haurà de produir.

Veuran com es parteix de la base d'un organisme permanent, com en les Setmanes franceses; veuran com aquest organisme s'ha procurat allunyar de tota tendència ideològica social, ço que vol dir que en la Setmana Social hi seran reconegudes totes; veuran com el Cardenal de Toledo ha pensat primer que en la Setmana mateixa en el motor que ha d'impulsar-la.

El que vindrà després és ja obra de tots. L'esperit ample que hauran de tenir les reunions anyals és de creure que serà el mateix de les Setmanes franceses; la seva organització dependrà de les circumstàncies de cada moment; el seu èxit de l'encert i de la generositat que a cada comissió informi. El Director de l'Acció social ens ha donat la base. Els senyors Consiliaris d'obres socials són els qui formaran una Comissió permanent per l'organització de les reunions anyals. Ara el que cal és que aquests Consiliaris es rodegin de personalitats destacades en el món dels estudis socials, ja que una Setmana Social ha d'anar, primer que tot, a l'aplicació de la doctrina social catòlica a les necessitats de cada moment i a la incorporació de les doctrines socials catòliques a la legislació i als costums socials respectius.

Es clar que hi haurà qui podrà opinar que els consiliaris, pel sol fet de ser-ho, són persones poc

especialitzades en vida científica social. Però, a part que els Consiliaris poden ésser veritables tractadistes en assumptes socials, és cert també que segurament procuraran informar-se consultant persones científicament formades i que constitueixen avui l'*élite* dins el nostre món social catòlic. ¿Qui podrà refusar, per exemple, en aquest concepte els noms d'un Aznar, Jiménez, Minguijón, Jordana, Albó, etc., etc.?

Cal, per tant, tocar a festa grossa. Tenim organitzada la Setmana Social a Espanya per mà d'aquell qui podia i devia fer-ho. El que cal ara és que, plens de bona voluntat, buidem l'esperit col·lectiu en el motlle que el Cardenal ens ha volgut formar. Cal que tots plegats, cada u en el seu lloc, tinguem en compte la responsabilitat enorme i el fracàs de conseqüències incalculables que representaria la segona caiguda de la institució. Un cop caigut per culpa de tots. Aquest altre cop tenim el deure, no solament de fer-la viure, sinó de fer-la viure amb esplendor i grandesa.

Els nostres germans de França, que acaben de reunir-se per vint-i-una vegada a Besançon, en ple Franc-Comtat, ens esguardaran amb interès. Podem apendre molt i molt dels mateixos, sobretot en la generositat que els ha portat a abdicar de certes minúcies doctrinals i els ha portat a fer de les seves Setmanes una obra on domina un mateix esperit, una veritable massa amb sentit uniforme i dirigida a una sola finalitat: la de pau social en el Crist.

Les normes dictades pel Cardenal de Toledo

Després de ponderar la conveniència de les Setmanes Socials, que vénen a ésser cursos breus de divulgació de les doctrines socials fonamentals del Catolicisme, pondera també la necessitat que es vigili per tal que aquestes Setmanes Socials no puguin ésser, per falta de precaucions, vehicle de doctrines perniciosos, i que es depurin els mètodes d'ensenyament i s'evitin els esculls de les discussions massa abundoses, unificant igualment el pla de les lliçons que es proposin; i amb aquest fi és precis constituir i es constitueix un organisme director i promotor de les Setmanes Socials amb un Secretariat general que es captngui de fer complir els seus acords i de pagar-los. Aquest organisme serà el "Comité Nacional directivo permanente de las S. S. católicas de España", i el formaran els Consiliaris de les entitats d'Acció Catòlica sota la presidència d'un delegat del Cardenal.

Les seves atribucions seran: nomenar els components del Secretariat, estudiar i assenyalar el temari de les S. S., designar els mestres socials de dites Setmanes i formular el seu programa, vigilar curosament que tinguin ben establert el doble caràcter religiós i didàctic que els escau, etc.

En les primeres sessions del Comitè es redactaran les bases del Reglament per les S. S., de les quals donarem compte oportunament.

El dolor al·liçonador

A l'amic Josep M. Simon,
Advocat i Secretari del Tri-
bunal de Nens, a Lleida.

La mort, pel qui té seny cristià, és la porta per on s'esmuny el dolor.

Per primera vegada a la meua vida he tingut la sort de veure una mort assenyada, la mort de l'esposa d'un bon amic meu. Fins ara tenia inventariades en el meu intel·lecte morts més o menys assenyades, però, gairebé en totes dominava carrincloneria dels parents que voltaven l'ésser volgut que havia de fer el traspàs etern; morts de justos i morts aciençades només coneixia, per referència, les de tota una família d'un ex-batlle d'aquesta ciutat, que per plors els oferien tots plegats la comunió (endemes aquest senyor ha estat el millor batlle de Lleida i era un gran catòlic; ell i la seva família eren gent de seny.

Però ara he viscut de prop el traspàs d'una persona que ha sabut morir dignament. Davant la mort, l'esposa del meu amic, molt jove, però, de tremp que sols pot posseir-se després de molts anys de brega en el món, s'ha sobreposat als dolors terribles d'una malaltia de tres dies i ha disposat el seu esperit per a morir dignament; acompanyada del seu espòs i familiars ha reglamentat amb valentia tots els auxilis espirituals de l'Església, acceptant-los gustosament i ha requerit, per a preparar la seva ànima, els auxilis de la ciència. Ha estat gentil amb els mitjans que Déu ha donat a l'home per atendre el cos, puix amb complaença del metge els requeria per a salvar l'ànima, i ha sabut retre homenatge amb reverència als mitjans que Déu proporciona a l'ànima per a lliurar-la dels seus dolors. Junts, la seva ciència de Déu i dels homes han fet d'aquesta mort l'escola on han convergit durant tres dies els esguards intelligents de tota una ciutat conscient i aquella escola, aquella llar, és, ha estat i serà el temple de la fortitud i del tremp.

L'amiga, en l'agonia, ha cantat belles estrofes d'*Amunt, germans* i del *Crec en un Déu*; i acompanyada pel seu catolicíssim espòs ha preparat son lloc al Cel; no ha tingut un moment de dubte ni un moment de defalliment; els plors d'un infantó orfe els ha ofert per a la conversió dels pecadors; pel dolor de la mort n'ha tingut prou amb el dolor de la vida; aquest ha estat al·liçonador, l'altre ha estat l'alliberador i, orlat de misticisme i de beatitud, el darrer mot ha estat el d'"Adéu!"

Hi ha molta gent, massa, per qui el dolor res no significa; passen per aquest món com purs autòmats i totes llurs gestes semblen filles d'un mecanisme disposat per a fer riure. Dels conceptes de l'amor i del dolor no en veuen ni el seu valor filàctic ni els al·liçonadors per a ésser conseqüents. Si hagués de referir històries de morts per mi conegudes us convenceríeu que els autòmats a què faig referència són tan nombrosos i els comedians que preparen la farsa són tan descarats que, malgrat d'ocupar llocs preeminents en la societat, els avorriríeu per cíncics. Conec el cas de qui malgrat haver viscut sempre dins la cleda de l'Església, per a preparar la comèdia bufa d'un enterrament civil, se li van impedir els auxilis de l'Església, en l'hora de la mort, hom va simular tots els dubtes en la eficiència dels sacraments, quan tots els altres sacraments, baptisme,

confirmació, etc., havien estat rebuts per aquest, la lliçó del dolor de la mort va ésser com la comèdia a què s'havien lliurat durant la vida; una farsa.

El dolor per a tot cristià té un valor de primer ordre, tant en la part física com en la psíquica; és el camí dreturer que ens emmena a la defensa de l'ànima i és la font de seny que ens dona la fortitud de les conviccions. Per l'al·liçonament del dolor l'home de ciència descobreix els secrets de la naturalesa; per ell, es realitzen totes les gestes que fan de l'home una simpàtica imatge de Crist; pel dolor s'infanta el fill de Déu i ens mostra els camins del cel; sense dolor el món fóra ple de satisfets i de sàtirs.

El dolor i l'amor són els dos conceptes que donen caràcter al cristià. Per ells, formen un sol cos Crist i l'Església. El que no sap comprendre aquesta unitat, no està ni amb Crist ni amb els homes; si és per ignorància, Déu li mostrarà un àngel per fer-li conèixer aquesta unitat; però si és per putelància, aquest hom res no val, ni físicament ni psicològica, perquè del dolor en fa una ficció i de l'amor una corrupció.

El dolor presideix tots els actes d'aquesta vida; ell ens infanta, desplega els nostres pulmons la primera volta que respirem, és l'apetit del nostre primer aliment, és la llum primera de nostra comunicació amb el món; esforç enutjós que mou vibracions que fereixen els sentits i és causa de descartaments de la nostra vida de relació; ell ens fa conèixer l'agredolç de les amistats, les lluites desequilibrades de la nostra vida terrena; ell ens emmena a la solitud del temple on amb tots els dolors fruïm un tros de Cel; ell prepara el Cel pels justos i fa fruit d'una bella mort.

JOSEP ARAGONÉS
Metge de Lleida

Del món catòlic

A Tarma (Perú), els Pares missioners de Sant Vicents de Paül tenen al seu càrrec la Parròquia, i en quatre anys han transformat la població, que és un esdevenidor esperançador, pels fruits que recullen ja actualment.

Han establert a la Parròquia cine, teatre, jocs de sport, vetllades culturals, orquestra, organitzant excursions al camp.

Tenen impremta pròpia en la qual editen la fulla dominical i altres impresos de propaganda, fent tiratges d'alguns milers.

Han adquirit un local per a la Biblioteca, que compta amb més de 1.000 volums, i que els llegidors poden emportar-se a llurs cases per a llegir, retornant-los després.

Al Catecisme assisteixen 735 nois. Aquesta xifra és prou significativa, per a demostrar la importància de la tasca que els Pares Paüls realitzen, en un lloc on els protestants amenaçaven les consciències dels seus habitants.

Aquest és el camí a seguir. Si cada parròquia tingués el seu cine, el seu teatre, les pròpies publicacions, jocs esportius, excursions, etc., no farien falta els dels altres, ni la gent tindria ocasió d'anar a embrutir-se en els llocs d'esbargiment dubtosos.

Però, aquestes coses es fan, fent-les, com els Pares paülistes de Tarma.

Comentaris

Un quid pro-quo

L'atenció del món està en aquests moments concentrada en la Conferència de la Haia. No precisament pel que dita Conferència pugui interessar a tots pel que constitueix l'objecte directe i immediat de la mateixa, les reparacions; sinó més aviat per l'esperit que en la Conferència es pugui mostrar vers els camins de la pau internacional.

I el primer desengany haurà estat formidable per a tothom. Quan hom fonamentava certes esperances en l'actuació del Govern laborista britànic, en el seu esperit acomodat al temps, en la seva generositat i la seva ideologia internacionalista, heus ací que el Ministre de Finances d'aquell Govern, Mr. Snowden, es mostra de bell antuvi en una actitud de resistència, d'inadaptació, d'esperit nacionalista anglès, que a tothom ha fet enyorar els temps encara propers de l'elegància d'esperit d'un Chamberlain, amb les seves transigències, la seva magnanimitat, el seu ànim pacifista.

No és això ben estrany en un home com el ministre anglès, pertanyent a un Gabinet laborista, pròxim parent del socialisme i socialista en molts punts i en molta solució? ¿No hauria dit millor en ell i amb la seva ideologia un esperit ample, universalista, amic de solucionar conflictes internacionals?

En canvi, aquell conservador, Mr. Chamberlain, fou el revés del laborista.

I encara ha anat més enllà Mr. Snowden. Segons manifestacions fetes a la premsa (així ho diu l'Agència Reuter) el ministre laborista ha dit que no l'espantava el trobar-se enfront de cinc potències i tot sol, puix que "les minories sempre tenen raó".

Aquesta frase no és de Mr. Snowden, sinó del dramaturg Ibsen, en la seva "Casa de nines". Però la frase, tot i podent ésser certa ¿no és veritat que té un so estrany en llavis d'un ministre demòcrata, fill del sufragi universal? Perquè, si les minories tenen raó i ell forma part d'una majoria a la seva Cambra del Comuns, qui representa allí la raó? ¿O és que a Anglaterra el dret a governar i la raó són extrems divorciats?

Les galeres de Calligula

La dessecació del llac Nemi segueix avançant. L'Estat italià despèn milions i milions de lires en l'empresa; però la tasca segueix impertorbablement, amb tot i el desengany sofert en descobrir la primera galera i en tenir notícies exactes de la segona. El temps i l'aigua han convertit allò en una muntanya de fusta corcada i de ferros destrossats, i avui les famoses galeres solament constitueixen un munt de material pel foc.

El resultat de la dessecació del llac Nemi haurà estat contraproductiu. D'una banda, la desil·lusió pels historiadors i pels somniadors en la passada grandesa de Roma; i d'altra banda l'acabament de la poesia que, en l'escenari del plaent llac italià, voltava les galeres amb els seus tresors d'art i de ciència, allí enfonsats pels segles dels segles, amb el prestigi de les coses mortes dins l'aureòla de la grandesa.

La tasca acabarà un dia o altre. La constància del

Duce l'ha de portar a cap invariablement. Però l'atenció del món ja s'ha desviat del tot del llac Nemi, de la grandesa de l'Imperi i fins i tot de la gesta italiana en aquest punt.

I és que en el món hi ha coses que no tornen, que no poden tornar; entre altres, la grandesa de l'Imperi romà fill d'una època de paganisme, de culte a l'Estat, de negació de drets individuals i fins de la personalitat de l'home. El cristianisme hi ha passat per damunt i mai més no ressuscitarà aquella carcassa immensa, majestuosa i cruel de l'Imperi del temps de Calligula.

El feixisme pot aixecar onsevulla les quatre lletres S. P. Q. R. Però ho farà sempre amb aire de recordança, amb aire històric; només. L'actulitat d'aquell moment fugí ja per a no tornar.

Precisament el feixisme ha volgut, providencialment, mostrar al món un simbolisme ben escaient en aquests treballs de dessecació del llac Nemi. Un record hi resta: la carcassa de les galeres. Però les galeres, ja no hi són...

La insuficient beneficència

Dèiem l'altre dia que a Barcelona s'ha fet molt en matèria de beneficència; però no tot el que cal, ni de molt lluny... Manquen institucions de totes menes; i les existents són evidentment insuficients i escasses. Només cal veure, dèiem, les cues que per a ingressar a un hospital, a un sanatori, a una casa de beneficència, cal fer, per a fer-se càrrec de la veritat de la nostra afirmació.

I avui encara hem de parlar un xic de com aquestes institucions (les de caràcter particular) pateixen d'algun defecte d'organització fàcilment corregible.

Fa pocs dies que una pobre dona, que té molts filllets i que n'ha de portar un altre al món dins de poc, feia una peregrinació per diversos robbers que faciliten vestidets i robeta per aquests casos. Altres cops la hi havien facilitada; ara en confiava més encara, perquè ja dins aquests mateixos robbers hi tenia les seves dames protectores.

Preo heus ací que ens trobem en ple agost. I la pobre dona, en trucar a les portes d'aquests robbers (en sabem dos) s'ha trobat amb què no podia ésser atesa, no per manca de robeta, no per manca de voluntat de ningú; sinó, senzillament, perquè les dames de la junta dels mateixos es trobaven a fora de la ciutat, estiuellant...

No hi ha res a dir, és clar. Qui pot, que estuegi. Però, és que durant l'estiu ha de restar interrompuda la tasca benèfica de semblants institucions? ¿Es que les necessitats no es produeixen també (i més agreujades encara) en plena època canicular?

Cal que els qui estuegen recordin els qui no poden fer-ho. I cal que, almenys, proveeixin les necessitats d'aquests durant la seva absència de la capital. ¿Seria cosa molt difícil organitzar aquests robbers en tal forma que no haguessin d'interrompre la seva acció benèfica (encara que no fos tan intensa) durant les vacances estivals?

La necessitat és la mateixa. El remei cal que hi sigui també, doncs...

GASTON GERARD

La dona i el matrimoni

(Acabament)

Dèiem l'altre dia que la dona amb la seva manera de ser un cop contrau matrimoni és la qui podem dir que origina aquell conjunt de desgràcies i desavinences familiars que menen la societat per una llisquent pendent de perdició i d'infelicitat on, a la fi, no troba altra cosa més que el pecat i la tristesa.

Què farà aquell home que en lloc de trobar un cor de dona que senti l'amor, l'amor pur als fills, al marit, a la llar, trobi aquell cor insubstancial de dona frívola, de dona lleugera, de mare dolenta i esposa infidel que fa de la casa un infern, de la felicitat les llàgrimes i de l'amor la burla i el menyspreu?

Si aquell home és bo, es fa dolent; si estimava, odia; si era dolent, es fa pervers, car allí on ell creu descobrir la felicitat i el goig troba la pena, el desengany i la mort dels seus sentiments i inspiracions. I és la dona qui fa la infelicitat de l'home? Es la mare qui fa desgraciats els fills?

Sí, lectores volgudes, no ens queda altre remei que confessar aquesta terrible veritat, aquesta veritat que desespera, però que és innegable.

Sabem que la dona és la poderosa palanca que mou la humanitat de la manera que vol i com vol i que, si ella té sentiments religiosos i morals, la família, el poble, la ciutat, el món tot serà religiós i moral; però si és de baixos sentiments, de perverses idees, els homes, la societat, el món serà dolent i de mals instints. Per què? Per una raó molt senzilla: així com el cap d'un poble fa les lleis polítiques a les quals els ciutadans han d'obeir, amb ganes o sense, si no volen ésser castigats per llur desobediència a la voluntat oficial, la dona fa les lleis morals, les lleis de la família, les lleis dels fills i del poble que els homes, i amb ells tots, compleixen sense protesta, d'una manera inconvenient, d'una manera mecànica, enduts per la suggestió que tota dona exerceix sobre tots i cada u dels éssers humans.

Ella sense paper, sense ploma, sense diari, dicta una llei i al moment, amb una sola paraula, amb una sola mirada és aconplida aquella insignificant voluntat de la regina de la llar per tal com se la respecta.

Si hem vist, doncs, que la dona és la suprema legisladora, no és fa necessari que abans de dictar una llei la mediti i la pensi?

La dona quan va al matrimoni va a ocupar un seial molt diferent del que de soltera ocupava; governa en un regne de molta responsabilitat i de molt difícil actuar, car per a regnar en aquest regne es necessita molta sang freda, molt de valor, molt de sacrifici i fins heroisme, car els seus patges són els desenganyos i les seves amigues les llàgrimes.

Abans de contraure matrimoni la dona ha d'anallitzar els seus sentiments, les seves virtuts, els seus vicis i defectes i, un cop fet aquest diguem-ne examen, que estudiï el nou pla de vida que es presenta al seu davant i si compara la seva manera d'ésser i la vida que ha de viure s'hi adapta, que es casi i consagri tota per fer a tots feliços, a formar ànims grans que amb el temps canviïn el món. Aquella dona quasi

nena a punt d'entrar en un món nou, a una vida ignota i desconeguda, cal que demani el consell de la dona vella, de la mare que tan bé l'ha de guiar en aquest difícil i escabros camí; no ha d'anar a lluitar sense armes, sense conèixer l'art, el veritable art de la guerra sorda el foc del qual són les passions i els dards de les quals la crítica i la conversa. La dona abans d'entrar en aquell món desconegut cal que deixi aquells somnis, aquelles fantasies que la fan caminar sense tocar de peus a terra, sense veure la realitat menant-la al fons d'un precipici amagat entre aquelles flors, somriures i plaers que l'enganyen. Cal que posseeixi l'art de guerrear. Com? Emprant el somriure de dona resignada que ha d'amagar el riure de l'amarguesa; cal que acudeixi a aquella mirada dolça, tan seva, darrera de la qual s'amaguen les llàgrimes dels desenganyos, a l'alegria de son cor que cobreix la ferida que la vida ha obert en ella; cal que tingui les mans fresques per a calmar la febre que mata el marit rendit pel treball; cal que digui paraules dolces que els fills han d'aprendre i sentir per a ésser bons en tots sentits; cal que tingui pietat on trobarà el consol, la fortitud i valentia que necessita per a poder mantenir-se inalterable en aquest revoltejar de la vida.

I aquesta valentia, aquesta dignitat de dona gran i abnegada que sap convertir la pena en alegria i transformar les llàgrimes en flors d'amor i felicitat, la trobarà primer en Déu, al qual ha d'amar i ensenyar a estimar-lo a l'espòs i fills i al qual, demés, cal que obeeixi i consulti respectant les seves santes lleis que s'anomenen manaments. Llavors la dona esposa i mare posseirà totes les virtuts si va al matrimoni convençuda del que fa i del que cal que faci, si coneix la grandesa de la missió a què ella està destinada per Déu i pels homes i, si llavors de conèixer tots els seus deures, d'estudiar detingudament quina és la seva missió, si ella diu, guiada pel seny i el cor, que vol formar una llar, que vol fundar una família, que vol ésser la companya amorosa de l'espòs per a calmar ses fatigues amb el seu amor i sos turments amb paraules amoroses i rialleres i si diu que vol ser educadora dels fills, no podem dir que la família, la casa serà diferent de com és avui? Diguem, la felicitat no regnarà en totes i en cadascuna de les llars i matrimonis que avui es troben malalts i dèbils per manca d'un veritable cor de dona que guï i mani amb aquelles lleis tan bones que ella sap fer quan vol? D'aquesta manera no desapareixeria aquesta plaga funesta que fa éssers desgraciats i els fa caure en braços de la desesperació?

Sí; si la dona, un cop vist el que ha de fer i li pertoca fer en la vida de casada, vol ésser esposa i mare, que ho sigui en bona hora. Però si ella es troba vacil·lant, si veu que no té prou forces per a resistir els embats de l'humà huracà, que no sigui ni esposa, ni mare, puix que la llar, la família debilitada per la terrible malaltia de la desavinença, del vici, de les llàgrimes, dels desenganyos que avui tan abunden i de la qual cosa en part és culpable la dona, aquella dona inconscient del que fa i del que ha de fer. Una dona que d'aquesta manera entri en el camí del

matrimoni què donarà d'ella? Què farà en bé de la societat? Terribles respostes, cares lectores, que no m'atreveixo a escriure, però que totes coneixeu tan bé com jo i que estan a punt de pronunciar vostres llavis, però jo us prego que guardeu i que només les

digueu a aquella dona que us demani un consell d'amiga i de germana el qual consell mai no haveu de negar si voleu dur a cap una gran obra moral i social.

MONTSERRATINA

L'habilitat dels esquerristes

Ja fa uns quants dies que alguns escriptors francament esquerristes, des de les columnes de *La Publicitat*, amb els termes més cordials i afectuosos semblen voler convèncer els catòlics dels innombrables avantatges que ens reportaria la separació de l'Església i de l'Estat.

Encara que un notable escriptor del nostre camp combati aquestes insinuacions des de les columnes d'*El Matí*, amb la lògica d'uns raonaments aclaparadors, nosaltres, malgrat i la nostra modèstia, volem assenyalar la particularitat curiosa que el remei per *enrobustir* i *afinar* la religiositat del nostre poble procedeixi precisament d'elements que, si s'han distingit en el camp de la polèmica religiosa, ha estat sempre per a minvar el prestigi de les autoritats eclesiàstiques en certes qüestions que s'han presentat. Cal recordar, només, que en les mateixes planes de *La Publicitat*, ultra els elogis a Voltaire, darrerament han sortit dos articles simptomàtics: *Maurras tenia raó* i *El Feix i la Tiara*.

Aquests senyors esquerristes, francament irreligiosos, obliden segurament que la constitució de l'Església catòlica no obeeix pas a la llei del sufragi universal. L'intent de propagar idees "eclesiàsticament subversives" entre els fidels no pot portar a altre fi que el d'assolir una escissió, a una rebel·lió contra les disposicions de Roma, a una actitud completament oposada al criteri del Sant Pare i això, com a fills d'una agrupació confessional, que considera l'obediència com a pedra fonamental del seu magne edifici, no solament no hem de davallar a discutir-ho, sinó que tenim el deure d'abstenir-nos de contribuir (encara que només sigui amb els deu cèntims diaris) a aquestes campanyes que tard o d'ajorn poden resultar perniciosos.

Bé està que el docte canonge alludit, home d'una il·lustració formidable, oposi els seus arguments, perquè aquests escriptors esquerristes (que fan gala d'un altruisme inversemblant volent enfortir l'adversari) no es creguin que el nostre silenci és degut a la força de les seves apreciacions, però, fora d'això, no val la pena d'entestar-se amb discussions estèrils i sobretot cal tenir en compte de no servir d'instrument del seu joc.

Nosaltres voluntàriament som súbdits espirituals del Sant Pare. Tots els programes, tots els articles, tots els consells, totes les insinuacions que assenyalen una oposició a les seves paternals indicacions, hem de refusar-los sense voler desenrotllar si tenen un altre objectiu més o menys simpàtic per altres sentiments que no són els religiosos. Les publicacions de procedència dubtosa, les publicacions marcades amb el senyal groc, ni hem de llegir-les. N'hem de tenir prou amb l'emblema de precaució, si és que no volem contagiar-nos amb les malalties infeccioses que escampen arreu els diaris i periòdics que no porten la patent religiosa ben neta.

JOAN BAGUENY

Setmana Catòlica Internacional a Ginebra

La *Unió Catòlica d'Estudis Internacionals* fundada en 1920 per a estudiar els problemes internacionals a la llum dels principis cristians, amb l'aprovació de Mons. Bessou, ha resolt organitzar a Ginebra del 16 al 22 del vinent setembre, una Setmana Catòlica Internacional, que constarà de set Conferències que tindran per tema general "El Catolicisme i els grans problemes de l'hora present".

Prenent l'home tal com el posa la Providència, en els diferents medis socials, on es desenrotlla la vida, la U. C. E. I. voldria presentar al públic de tot país i de tota creença que vagi a Ginebra durant el període en què es celebra l'Assemblea de la Societat de Nacions, una visió sintètica dels detalls essencials de la doctrina catòlica sobre la família, l'educació, el patriotisme, l'organització professional, la civilització, l'ordre internacional, i mostrar, a manera de conclusió, com les posicions preses per aquests catòlics sobre cada una d'aquestes qüestions, són una conseqüència lògica de llurs creences.

Durant els mesos d'estiu, es succeeixen, a Ginebra, les manifestacions, les conferències i els congressos. En aquestes reunions, totes les opinions, i a voltes àdhuc aquelles que estan en formal oposició a la nostra fe, són exposades. Davant l'Assemblea mateixa de la Societat de Nacions, són discutits aquells problemes que per més d'un aspecte toquen a la moral i a la sociologia. Tot aquest moviment d'idees, totes aquestes controvèrsies doctrinals i pràctiques no podrien deixar indiferents els catòlics. Hom no compendria pas que guardessin silenci en una ciutat on tothom parla, on són recomanades al gran públic les concepcions més diverses de la vida i de l'ordre social i internacional.

Els conferenciants seran: R. P. de la Brière, rector dels *Etudes* i professor a l'Institut Catòlic de París; Monsenyor Beaupin, secretari del nostre grup francès; M. Gonzague de Reynold, el nostre president internacional; R. P. Rutter, senador de Bèlgica; R. P. de Munnynck, professor a la Universitat de Friburg; R. P. Delos, professor a la Universitat Catòlica de Lilla; i, finalment, Monseñyor Bessor, qui s'ha encarregat de la conferència de síntesi i de clausura.

Per a presidir cada una d'aquestes reunions, s'invitaran diverses personalitats catòliques de relleu, de diferents països, que seran presents a Ginebra durant la Setmana.

A l'endemà de cada conferència, al matí, als auditors d'aquesta que ho desitgessin, es donarà la possibilitat d'interrogar ells mateixos, en una reunió més íntima, l'orador que dissertà la tarda anterior, a fi de poder-li fer observacions i rebre d'ell noves llums.

Aquesta Setmana Social Catòlica Internacional promet ésser importantíssima.

Crisi de llibres, de geni, de moral?

La copiosa literatura d'un actual debat que ocupa molts escriptors i homes il·lustres de la intel·lectualitat catalana, és de tèmper que produeixi força fum, i llum molt poca. Voldríem fer claror en aqueixes discussions tan confoses, perquè en efecte pateixen les nostres lletres una crisi molt aguda i d'urgent remeiar. Fa temps que ho venim avisant des d'aquestes planes i no hem vist, en tants articles d'aquests dies, que ningú ho digués. Ans al contrari, l'orientació sembla tendir a bastir el clos de la immunitat, a construir cobertes protectores darrera les quals roman- guin afranquides de tota molèstia, les responsabilitats. La crisi de les nostres lletres és de moral. De moral en el sentit més específic i més popular de la paraula: *crisi de moralitat*.

El cas del pobre Trabal, que motivà la lletra de l'altre dia, n'és un senyal fresc, i compteu si n'hi ha de casos Trabal a les lletres de casa nostra. És el cas del jove bo, d'excel·lents condicions, apte per a donar els millors fruits a honor i goig de casa nostra, i espatllat pel contagi cremant d'uns prínceps de les lletres que són prínceps també de la tenebra estètica. La crisi més terrible, i ningú fóra de nosaltres res no ha dit, és l'hegemonia dels immorals. A la faç d'aquests tota esquena es vincla. Homenatges i triomf, corones de glòria són posades en fronts alhora llaurats pel solc del pensament i pels soles de la incontinença. Els literats que avui dia reclamen, que facin repàs de consciència i mirin si eren també al sopar triomfal de l'autor del *Comte l'Arnau*. El que hi era, cap dret no té a pledejar. La crisi la porta dins de la seva ànima.

Però d'això ningú no en parla, i la tristesa més greu és que uns no gosen, altres no miren, altres no ho veuen, altres no hi donen valor. I el fet cru i duríssim és que molts escriptors d'ara esmolen la llengua per a clavar-la a l'ànima i al cor de la Mare qui els engendrà. Aquesta Mare és tot el poble amb fe, ideals i tradicions. "*Pro aris et focis*", "*Fides, Patria, Amor*", que sou lluny dels nostres llibres d'avui, venerables divises! Les noves generacions fan servir el llibre per treure enfora el vici de dins, per desfogar imaginacions pervertides, estimular sensualitats exacerbades, derivar la neurastènia dels casos patològics. Aquest hospital que és avui una gran part de nostra bibliografia, no commou els nostres crítics. El llibre típic d'avui, el de moda, la flor del moviment literari actual, qui té per centre de la roda En Josep M.ª de Sagarra, és el llibre que sembla fet i que de fet va contra Catalunya: és el llibre que va contra el poble. Llibre que endolenteix l'autor que l'escriu i endolenteix el lector que se l'empassa. D'aquesta crisi no en resen els puritans.

Ben al contrari, una cosa sembla fer tremolar als crítics, sembla inspirar el sentit general del debat. És la temença a la llibertat de la crítica. Contra la crítica hom desempolsa altra vegada alguns tòpics com el de les censures pel geni o pel caràcter de la gent nostra, la "rebentada", vici blasmat per la boca d'En Maragall. En boca de la seva autoritat l'acusació era severa, i el mèrit principal del preclar jutge era no haver-la conegut a costa seva ni haver-la me-

rescudat, la lletja mania dels "rebentaires". En canvi, dels qui acusen avui dia el nostre poble d'aquesta tara, no tothom pot judicar amb igual virginitat i noblesa. El vici funest d'aquesta hora és tot justament el cinisme literari.

Em permetré recomanar una observació als jutges que llencen sobre el caràcter col·lectiu l'estigma de "rebentaire", és a dir, detractor per sistema, de les excel·lències personals. Ultra En Maragall mateix, visqueren i moriren el Dr. Torras i Bages, l'Angel Guimerà, sense que haguessin mai conegut les sagues del "rebentisme". Què ho fa? Que eren homes seriosos i lleials, i cadascú en el seu ofici es donava tot sencer al poble, d'una manera sincera i abnegada. El poble els respectà perquè començaren ells per respectar-lo, i per practicar aquella cura essencialíssima que és la base de l'ésser respectat pel públic: respectar-se a si mateix.

El mateix Prat de la Riba, essent i tot un polític, ço que vol dir subjecte a controvèrsies, sofri algunes temporals envestides, momentànies, de gent pròxima seva, però de fet visqué i morí venerat i estimat de tothom. I el poble que sabé honorar En Maragall, En Prat, el Bisbe Torras, En Guimerà i tants altres, és un poble de "rebentadors"?

Quan s'escaigué la caiguda justíssima de l'Eugeni d'Ors de l'escambell, un amic meu m'escrivia: — Ah, Catalunya, que fas els homes i els desfàs! — Jo li vaig respondre: — Aquesta mateixa Catalunya no ha pas desfet En Maragall!

El cas Xenius, tot justament, és un exemple negatiu que caldria que tothom tingués present per allunyar les temptacions de repetir-lo. No es pot admetre que per raons d'ordre pairal plegui hom la impunitat, quan aquestes mateixes raons pairals exigeixen el no tacar ni emmetzinar ni fer borgejar els fills del poble. No es pot lloar que a pretext de vincles solidaris un poeta obscè i blasfematori actui com a poeta nacional incontestat. Tampoc s'accepta que a redós d'una gesta patriòtica de mecenatge, hi hagi qui abusi de la pàtria i del Mecenes, i interpreti una missió purament editorial com una missió de propaganda de *classicisme coreogràfic* com aquell que assajaren sota l'Arc de Barà i nosaltres denunciàrem a la consciència pública en aquestes planes.

En els moments actuals, que urgeixen la defensa del cos social de Catalunya contra els seus literats, la pitjor tendència que pogués venir seria el posar obstacles a aquesta defensa a títol de contemplacions patriòtiques, quan les consideracions patriòtiques són les qui estimulen i justifiquen aquesta necessària censura. Una vegada més seriem víctimes d'un sofisma. Ens sentiríem solidaris de l'intel·lectual que intoxica i no del poble intoxicat? Adhuc arriscant els perills del "rebentisme" de prestigis, caldrà emprendre una depuració enèrgica. Perquè hi ha certament un judici que si és exacte és molt més vergonyós per a un poble que l'ésser "rebentador", i és l'ésser un poble sense consciència moral. Hi ha un epítet que hem de tèmper molt més que el de "rebentaire" i és l'epítet de "porc".

R. RUCABADO

Els nostres escriptors i el poble

Per haver fet uns comentaris gairebé iguals que el que acaba de fer el pulcre escriptor Carles Soldevila damunt les planes de la revista D'ací i d'allà, ens varen titllar de derrotista. Hem d'agrair al senyor Soldevila que hagi tingut la valentia d'afirmar que a Catalunya no es llegeix. Les ficcions ens han fet molt de mal. Moltes vegades hem cregut que els nivells eren muntanyes. Si afirmem que totes les coses rutllen bé, és impossible que siguin esmenats els nostres defectes i les nostres imperfeccions. No fa molts dies, conversant amb un eminent escriptor català, li deia: "Únicament existeix un petit nucli d'estudiosos que segueix el nostre moviment literari. Són innumbrables els catalans que desconeixen en absolut els nostres escriptors". Ningú no pot negar que això és cert.

És cert que existeix actualment una gran activitat literària, però no hem aconseguit encara interessar el poble. Baldament ens dolgui, hem de confessar que els nostres poetes no tenen llegidors. Naturalment que és molt difícil aconseguir la popularització d'un poeta, perquè són pocs els que saben gustar la mel dolcíssima del verger de la poesia, però si el poble estimés els seus poetes, llurs obres tindrien molta més difusió. Seria curiós saber quants són els catalans que no han llegit mai una poesia d'En Maragall. En Carner té únicament un petit nucli d'admiradors. Mentre el poble no conegui els nostres escriptors, no aconseguirem que el llenguatge popular recobri la seva antiga dignitat. Hem aconseguit depurar i enriquir el llenguatge literari, però el poble segueix expressant-se incorrectament. Si avui parla una mica millor es deu a la revista i al diari.

Ens hauria de preocupar extraordinàriament la depuració del llenguatge popular. Per aconseguir aquesta depuració tothom hauria de fer l'esforç de parlar bé. Diem l'esforç perquè hom diria que ens plauen els mots grollers. Si fem un paral·lel entre certs escriptors i els traginers, veurem que no existeix entre ells una gran diferència. Bella cosa és posseir un acurat llenguatge literari amb el qual els poetes puguin expressar els seus moments de bellesa; però més bell és encara que el poble parli dignament. Aquesta dignitat serà un fet quan el poble escolti la veu dels poetes purs i espirituals.

El teatre podria ésser una escola de bon gust, però dissortadament la majoria dels nostres autors dramàtics, en compte d'educar el públic, porten a l'escena totes les grolleries del carrer.

Són molt pocs els que escriuen amb dignitat literària. Hi ha escriptors que creuen que perquè una obra sigui real, els personatges han de parlar grollerament. A més a més de la poca delicadesa d'alguns escriptors, hem d'afegir-hi la incultura de la majoria dels nostres actors. Quan diuen paraules pel seu compte, cada paraula és una incorrecció. Cal també confessar que algunes incorreccions de llenguatge no són de l'autor, sinó de l'actor. L'Ignasi Iglesias contava un dia que no va poder fer comprendre a un actor que no era el mateix dir perjudicis que prejudicis. Els actors

que actuen en els nostres teatres haurien de conèixer la llengua que parlen. Del contrari s'exposen a dir incorreccions.

Segurament si el poble no llegeix és perquè no tenim novel·listes. La poesia en tots els pobles del món és únicament per al públic selecte. El gros públic no es delectarà mai llegint un llibre de versos. No tenim més enllà de dos o tres novel·listes que es facin llegir. Avui es tradueix molt, però les traduccions no plauen a la gent. Una novel·la russa, posem per cas, és molt difícil que es popularitzi. La gent vol trobar en les novel·les un reflex de la vida que coneix. Li interessin els personatges que ha vist amb els seus propis ulls.

En Puig i Ferrater ens donarà segurament una novel·la dintre la qual bategui l'ànima del nostre poble. En Puig i Ferrater és el més profund i el més humà dels nostres novel·listes.

El dia que sorgeixi un gran novel·lista haurem aconseguit la difusió del nostre llibre. Avui encara tenim l'obsessió de l'estil i del llenguatge. Creiem que és interessant un llibre impecablement escrit. Certament que les obres s'han d'escriure amb dignitat literària, però una novel·la és quelcom més que un llibre literari. Els grans novel·listes no s'han imposat únicament per la puresa de llenguatge sinó per la vida que batega en llurs obres.

Pregunteu als escriptors que publiquen obres si aquestes tenen molta difusió, i us diran els pocs exemplars que aconsegueixen vendre. Quan es venen dos o tres mil exemplars es fan voleiar les campanes. Pregunteu en canvi a les cases editorials que es dediquen a la publicació de novel·les americanes si aquestes tenen èxit, i us diran que són molt llegides. Cada setmana apareixen novel·les d'autors americans que tenen una gran difusió.

Amèrica ha envaït Europa. Nordamèrica no té tradició perquè és un conjunt de pobles joves, però no obstant ha aconseguit en molts aspectes exercir un domini i una grossa influència damunt els països que en tenen.

Nordamèrica, lentament va bandejant la civilització llatina. Les pel·lícules han popularitzat els costums i les tradicions d'aquell país. Les danses americanes han envaït els nostres salons. La nostra joventut dansa com els negres americans. Si Mozart tornés a la vida es cobriria el rostre per no veure les danses exòtiques. Fóra endebades que posés les mans damunt el teclat del clavicèmbal i omplís els aires de delicades sonoritats interpretant un minuet, perquè la joventut es riuria d'ell. Ha passat ja el temps de la gentilesa. Avui es dansa grotescament.

Els nordamericans van modificant els nostres costums i àdhuc la nostra sensibilitat. Les obres dels autors d'aquelles terres constitueixen l'aliment espiritual de la majoria de les nostres donzelles. No saben qui era Maragall, però els és familiar el nom dels autors que les fan viure dins el món pintoresc de les aventures.

La joventut no necessita ficcions sinó l'estimulant de les obres que la transporti al món de les pures idealitats.

J. CIVERA I SORMANI

Històries viscudes

Felicitat

I

Per felicitat una noça, veritat?

Doncs, a la boda de què parlo no tothom era feliç.

No ho eren el pare de la núvia, que plorava convençut que no ho era, i tenia la precaució de no plorar més que quan solament el veia un convidat, que, pobret! ell es creia feliç i després va resultar que no ho era. Per més senyes, aquest convidat que es creia feliç, duia al trau de l'americana un botonet amb una creueta blava, que ell semblava ostentar amb urc i satisfacció.

Vingué l'hora de l'àpat, o, més ben dit, de l'esperat àpat, que fou la de començar a intimar, conèixer i fer-se conèixer.

El primer en fer-se conèixer va ésser el pobre del botonet, qui desitjant de veritat una mar de venturres als acabats de casar, cregué avinent parlar de la sort que Déu li havia donat amb el matrimoni i amb els fills estimats, pels quals treballava i es sacrificava amb tant de gust, que els sacrificis li eren esplais, i li semblava que les seves forces augmentessin, per a suportar l'escreix de treball que l'atendre les necessitats de la família comportava. —En els meus fills, que són la meua il·lusió i la meua esperança, i rarament me'n veureu separat en les meves hores d'esplai que ja no ho foren sense ells.

Bona la va haver dita! Un dels convidats demanà un altre *cock-tail* (el del botonet aquell dia va saber que això era per a beure), i explicà emfàticament que ell compadia els pobrets que s'afanyen en complir ço que en diuen el deure, i que ell tenia una *càtedra* a l'Institut i mai no s'hi acostava.

—Doncs jo—digué el del botó—si fes cosa semblant, em semblaria un furt i no estaria tranquil, i si un meu servidor se'm portava així, li treuria la paga i el càrrec. Amb tota franquesa!

—No me'n treuran, a mi, perquè ja en tinc aprovada la renúncia.

—Ah!!!

—I ara, altres s'afanyen a treballar per a mi, i pel meu regal. Jo n'he trobat la manera: tres cents homes, diguem-ne esclaus, treballen per a mi. I jo em dono a tots els plaers i a tots els gustos. La meua cultura—èmfasi creixent—em serveix per a gaudir amb més refinament. Així resulta que també els artistes treballen perquè jo gaudeixi, i jo frueixo amb els quadros de Rembrandt i la música de Verdi i amb Ciceron i amb Virgili i amb Cervantes i Mossèn Cinto i, per tant, aquests també resulten esclaus o servidors meus. I gaudeixo els plaers sensuais i els que en diuen de l'esperit, sense que per uns ni altres, ço que en diuen la Moral m'hi posi cap treva.

El pobre de la creu s'esgarriava. I ningú més.

Hi havia la mare d'un gendre del pare de la núvia (no és jeroglífic), que assentint-hi magníficament, afegí:

—Jo també sempre he procurat que el meu fill no es mirés la vida pel costat seriós, i cerqués sempre el plaer i el divertir-se.

En ésser aquí, aribà un germà del nuvi que feia

estona que l'esperaven. El pare de la núvia li fa servir un *cock-tail*.

—*Me adhiero!*—diu el pseudocatedràtic—. I vostè no s'hi adhereix?—pregunta al del botonet; aquest fa que no, i es creua una mirada significativa amb el pare de la núvia.

El gendre seu esmentat, que té molt bella figura d'alarb, i va molt polit i elegant, diu que sempre ha seguit els consells de la seva mare, i ha gaudit moltíssim, i ha fet forrolla a l'Àfrica del Nord, i tronar i ploure a París, i a Berlín, i a Viena, i... a la *Ceca*.

El germà del nuvi, que diu ésser repòrter d'un dels periòdics gràfics de la ciutat, vol fer una fotografia de tots per al periòdic. El del botó busca per on escórrer-se.

Després parla el repòrter. Ell també ha trobat la manera de no fatigar-s'hi massa: és *escriptor*. I posa a la mà del del botó una novella que li crema els dits, i el fa córrer a tancar els ulls per a no veure'n ni el títol ni els dibuixos de la portada. L'escriptor insisteix i li fa passar els ulls per la dedicatòria, dirigida a una germana (sic); la dedicatòria no pot ésser més innocent: només hi *proclama el goig incomparable que dóna el plaer il·lícit*. El del botó no en vol veure més.

Els altres concurrents parlen per l'estil dels anteriors, i com que *vots són trumfos*, resulta que el del botó és l'únic ésser infeliç i dissortat que ha concoregut a les nocces.

II

Als quatre o cinc mesos, el del botó rep la visita del pare de la núvia.

—Li volia demanar una mercè.

—Digui, home, digui, què se li ofereix?

—Que així com llavors va ésser testimoni de les nocces, ara vulgui ésser-ho del divorci.

—Què diu, ara?

—Sí, miri, que el poca-vergonya del gendre no vol reconèixer el fill que acaba de tenir la noia—fa el pare tot cap baix i amb llàgrimes als ulls—, i diu que l'hem enganyat, i ens exigeix una indemnització. Ell, que sempre ariba tard i embriac, i fins ara l'he hagut de mantenir amb les seves disbauxes.

—!!!... I doncs, què hi diu l'altre gendre?

—El de la petita, vol dir? Vegi, aquest ja no em farà més nosa.

—?...

—Sí, cansat de demanar-me diners, i que els hi negués, es va tancar a la cuina, va obrir el gas i va acabar d'un cop.

—!!!... (Com una criada romàntica!) I la noia més gran?

—Aquella està plena de ràbia perquè el que s'ha suïcidat no ha estat el seu home.

—Oh!!! I el catedràtic?

—Aquell és un *fanfarrón* que només viu del *sablasso* i molts dies no menja.

El del botó veu més visions que el dia de les nocces. Per últim, com qui torna a la raó, exclama:

—Vaja, es veu que aquesta gent, tots plegats *són molt feliços!*

Rigorosament històric.

JOSEP PEDROL

Les incomoditats dels pobles

Som a un vagó de segona de qualsevol línia de ferrocarril, la qual travessa una colla de pobles amb colònies estiuenques més o menys aristocràtiques.

En arribar a X puja una senyora de certa edat, encara que la vulgui dissimular amb les habilitats de la massatgista, acompanyada de dues filles últim model. Així com la mamà ostenta una blancor de circ, les noies tenen un cutis que fa la competència al de Josefina Backer. No cal dir que porten les celles retallades, els llavis pintats, el vestit sense mànigues i altres detalls molt impropis d'una donzella cristiana, però molt adients a la inconsciència de l'època actual.

— Nenes, poseu-vos d'aquest cantó, que no hi toca el sol.

— Però si totes les estacions són d'aquesta banda...

La mamà calla i treu del portamonedes de dimensions fantàstiques, una novella d'*El Caballero Audaz*.

El tren ha reprès la seva monotonia. Alguna mosca ajuda a la calor tropical en augmentar la densitat del viatge. El comboi ha tornat a aturar-se. Llegim el rètol d'una estació sense importància. En la vessant d'una muntanya el sol torra unes casetes *standard* totes pintades de blanc llevat de la teulada. Ha pujat una amiga de la mamà que llegeix novel·les eròtiques.

— Què tal Camila? Quina casualitat!

— Aquest any estiuegem a X.

— Ja m'ho havien dit. I què, t'agrada el poble?

— És bonic; té un casino molt luxós i una colònia força distingida, però la gent del poble es pensa que els diners els anem a robar.

— Què t'ha passat?

— Veuràs, el meu marit, va llogar la torre dels Marquesos de Bragulat; no sé si la coneixes, una torre amb calefacció, tres cambres de bany, jardí, pista de tennis i tota mena de comoditats. Si vols, qualsevol dia t'enviarem el Packard perquè la vinguis a veure. És tracta d'un vertader palau i encara que el lloguer ens hagi costat un ull de la cara, n'estem contentíssims. Pel sant de la Mimí pensem organitzar una *berbena* amb tota esplendidesa. El bufet dubtem entre encarregar-lo al Ritz o a casa En Llibre... però si et començo a parlar de la festa, arribariem a Barcelona i encara no t'hauria explicat el que em passa; creu-me que estic vertaderament indignada. Ja cal que en parlis al teu marit; ell com a diputat hauria de mirar de posar *coto* a aquests abusos.

— Tan greu és?

— Veuràs, si tu fuges de Barcelona i t'enterres tres mesos en un poble, no ho fas pas perquè la gent et vingui a marejar ni a explicar-te misèries. Com si no n'hi haguessin prou a les ciutats; quan som a Barcelona, no passa setmana que no vinguin a col·locar-nos algun *palco* per una funció o bitllets per a tes benèfics. Doncs bé, encara no feia una setmana que havíem pres possessió de la torre del marqués de Bragulat, quan es presentaren a *saludar-nos*, entens bé, a *saludar-nos*, el rector i l'alcalde del po-

ble. Quan la cambrera ens va portar el *recado*, ja li vaig dir a En Fernando: — *Sablasse al canto*. I en efecte, el poble vol fer un hospital i es refia dels diners dels forasters. Com si hi tinguéssim alguna cosa a veure, nosaltres! De totes maneres, perquè no fos dit, el meu marit els va donar cinc duros. L'endemà passat una segona edició; unes dones que passaven a captar per a pagar el didatge a una partera que el seu marit havia pres mal feia pocs dies. Jo els vaig donar dues pessetes. Veuràs, noia, una no és pas cap Rotschild. I amb aquests *cuentos* o uns altres per l'estil ja han vingut tres o quatre comissions més; però jo m'he negat a rebre-les. On aniríem a parar! Si el teu marit no hi posa remei, el dia que vegi l'alcalde li'n diré quatre de fresques. Com si no en féssim prou de caritat a Barcelona!

— Tu rai, que el teu marit guanya els diners a cofes.

— Si no prenguéss les meves precaucions serien cofes foradades. Mira, avui mateix anem a Barcelona a encarregar un parell de vestits per les nenes. El dia 15 el casino organitza un sopar a l'americana, i les filles de la vídua Carabela tenen costum d'*épater* per tot allà on van; no vull que en aquesta ocasió passin a les meves nenes la mà per la cara.

— Digues que X. és una mena de Trouville.

— No te'n burlis; encara que facin sopars a l'americana, són sopars modestos; figura't el que et poden donar pagant només cinquanta pessetes per cobert!

RICARD PUIGROS I BELLAIRE

El Congrés catòlic nacional de beneficència

Ha estat definitivament fixada la data de celebració del Primer Congrés nacional de Beneficència que, coincidint amb l'Exposició Internacional de Barcelona ha de portar-se a terme a la nostra ciutat.

L'esmentat Congrés tindrà lloc del 6 al 9 de novembre vinent, i les seves sessions es desenvoluparan al saló d'actes del pavelló que la Caixa de Pensions per a la Velleja i d'Estalvis ha aixecat al recinte de l'Exposició.

El nombre d'inscripcions rebudes per aquest Congrés és ja molt considerable, i entre elles figuren les personalitats de major relleu en el camp de la Beneficència i de Previsió d'Espanya.

Durant l'esmentat Congrés es discutiran els següents termes:

L'Obra de Previsió en relació amb la de Beneficència.

La Maternitat i primera infància.

La Família i la Beneficència. Organització general de la Beneficència.

La Sanitat en relació amb la Beneficència.

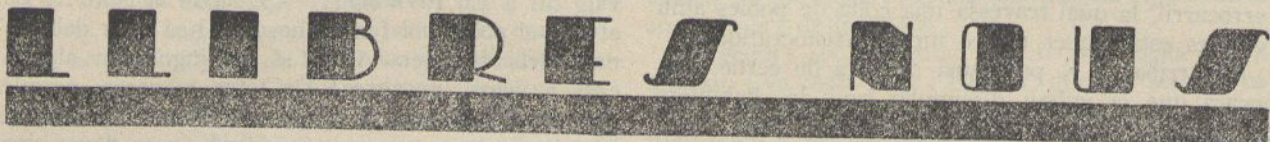
Els esmentats temes correran a càrrec de reputats ponents, especialitzats en les susdites qüestions.

A més, amb motiu d'aquest Congrés, es portaran a terme diverses festes de caràcter benèfic, entre les

quals figura una gran tómbola que es celebrarà en els jardins de la secció de Beneficència; una kermesse, que tindrà lloc als jardins del palau d'un conegut pròcer d'aquesta ciutat; una gran festa a l'Estadi; diverses sessions cinematogràfiques al gran saló d'actes del pavelló de la Caixa de Pensions per a la Vellesa i

d'Estalvis; i una visita als principals centres de Beneficència d'aquesta ciutat.

Es proposa dels seus organitzadors que cadascun d'aquests actes revesteixi la màxima brillantor, al qual fi és desitjable la cooperació generosa de tots els bons catòlics.

Vida del Cura de Ars. — Dr. Francisco Trochu. Traducció i pròleg del Bisbe de Màlaga. Un tom en 8.ª de 712 pàgines, 10 pessetes. Editorial Litúrgica Espanyola, Corts, 581, Barcelona.

Entre les diverses biografies publicades del nou Sant Baptista Vianney, cap com aquesta omple la finalitat educativa i formativa de treballs semblants. Cap com aquesta tan documentada, cap on la flaire de realitat de tota una vida santa es percebeixi com en aquesta, puix l'autor ha tingut cura de fer parlar sempre que ha pogut el mateix biografiat, obtenint així una impressió que mai no s'obté amb els comentaris més ben fets.

A més a més, l'obra és ben completa. Des dels primers dies de la vida del Sant Rector francès fins al moment de la seva mort tots els aspectes són estudiats amb una cura exemplar i procurant recollir-ne l'essència en cadascú. Des de les escenes de la Missa sota el Terror fins a les seves lluites contra el ball i les tavernes, des de les tendreses amb els seus fills espirituals fins a les invectives contra els qui malmenaven la seva obra, des de la seva vida pobríssima fins a la popularitat i el judici de santedat que l'acompanya en els darrers anys de la seva vida, tot hi és documentat, tractat senzillament, amb una amenitat que no permet deixar el llibre fins a la seva darrera pàgina.

Ve aquest llibre en un moment a propòsit; un cop canonitzat el Rector d'Ars, el Papa l'acaba de declarar patró celestial dels Rectors, dels encarregats de la cura d'ànimes; i cap volum més a propòsit coneixem per excitar l'exemplaritat d'aquest i el seu zel que aquest que els porta a conèixer bé aquella gran ànima immolada per Déu i pel proïsme.

Desitjariem veure el nou volum en mans de tots els cristians, però especialment en mans de tots els sacerdots.

Crianza y educación de los niños. — Francisca Gay i Lluís Cousin, amb col·laboració del Rr. Esteve Besson. Traducció pel Dr. Lluís Ribó. Successors de Joan Gili, Corts, 581, Barcelona, 1929.

Una mare de sis fills, un educador professional i un metge especialista en malalties de nens han juntat els seus talents per escriure aquest llibre. És un volum de més de set centes pàgines, de lletra petita, admirablement presentat i suggestiu per a llegir.

En la primera part es detallen les regles que han de tenir-se en compte durant l'embaràs, en el naixement, l'al·letament del petit, la seva alimentació i higiene. Sobretot els capítols "La mare infermera" i "El nen malalt" són altament educadors i d'un fort tremp literari i tot.

La segona part es troba dedicada a l'educació dels nens i s'hi estudien el despertar dels sentits, els primers passos, els primers mots, l'educació del nen fins als set anys, etc. Totes les idees exposades ho són amb claredat filla de la pràctica, i són veritablement magistrals servint per a posar de relleu la importància de la funció dels pares en aquest segon punt de la formació dels seus fills.

Aquest llibre anirà a mans de tot pare il·lustrat, i sobretot de tota mare que vulgui complir com Déu i la naturalesa manen els preceptes de tota mena en l'educació física i moral dels seus fillets.

La tasca tipogràfica i editorial, magnífica. No caldria dir-ho tractant-se de l'antiga i acreditada casa Successors de Joan Gili.

Manual de la Comunió diària. — P. Alfons M. Gubianes, monjo de Montserrat. Volum en 16, de 1.012 pàgines, 10 pessetes. Editorial Litúrgica Espanyola, Corts, 581, Barcelona.

El P. Gubianes, prou conegut dins nostra terra, acaba de publicar aquest que podem qualificar de nou devocionari; i l'Editorial Litúrgica Espanyola l'ha posat al públic amb aquella cura que posa en tots els seus llibres.

Volum en 16, de bon maneig, és un llibre sucós, ple de suggestions espirituals, a propòsit per a les ànimes pietoses i per aquelles que desitgin enervoritzar-se acostant-se cada dia a la Sagrada Taula dels nostres Altars.

Conté preparació i acció de gràcies per a la comunió, en nombre de tres centes seixanta sis, és a dir, una per a cada dia de l'any. Cal dir, per tant, que aquest llibre forma un veritable anuari eucarístic. En ell es troben aspiracions per a rebre el Santíssim Sagrament i accions de gràcies enervoritzadores; tot amb un llenguatge digne, amb un respecte fervorós.

També l'Ordinari de la Missa en forma part, amb el fi de no obligar el fidel a portar cap altre volum en anar al temple; i conté, a més a més, molts exercicis pietosos.

Amb tot i el gran nombre de pàgines del volum, és manejable com un devocionari corrent, perquè en la seva confecció s'ha emprat el paper bíblia, cosa que facilita el portar-lo i utilitzar-lo amb tota comoditat. És un excel·lent devocionari.

J. M. G.

Donatiu per al Santuari de la Mare de Déu de Montserrat a Montferri

Un devot. 25 ptes.

TEMES DE LA SETMANA

Segons sembla, els prohoms de la vella política cridats a preparar la política nova no acceptaran la invitació.

Encara perduren els parers i comentaris sobre el projecte de Constitució. Poca feina!

L'entrevista dels dos presidents ibèrics que s'acaba de celebrar a Castello do Viana, no ha donat pas lloc a grans informacions periodístiques. La política de caire ibèric no en rebrà cap empena d'aquesta conferència. Falta ambient per aquesta política i manquen... altres coses. La política centrista i informista regnant no predisposa a *ententes* cordials amb els nostres germans portuguesos. Molts compliments i poques nous.

El fet hebdomadari principal a Espanya el constitueixen les recents declaracions d'En Primo de Rivera sobre el desenrotllament de la seva política en vistes a una solució del problema polític plantejat per la Dictadura.

En Primo honora els homes capacitats de l'antic règim i els excusa noblement dels seus fracassos; que és una manera hàbil de facilitar-los el camí de reingrés a la política que tingueren d'abandonar per força l'any 23. Es dubta que es donin per entesos.

Tot seguit fa En Primo un elogi dels homes de la Dictadura i de la seva actuació i declara que, per la seva part, té una clara noció del seu deure, que formula de la següent manera: "Es necessari que la Dictadura desembogui en una legalitat permanent i normal." Com a fórmula, cal confessar que és comprensiva i quasi àtica.

I ara deixem parlar l'afortunat periodista que transmet autoritzadament el pensament d'En Primo; no fos cas que per fàcil error d'interpretació anessin al cove aquestes quartilles com altres vegades, segurament:

"¿Cómo?

Para el general Primo de Rivera no hay otro modo sino el que en este último plazo de la dictadura va a prepararse. La dictadura va a poner en ello todo su esfuerzo, como lo puso hasta aquí en mantener el régimen que implantó.

Dice el general Primo de Rivera que sería pueril e insensato pensar en que pueda salir de la dictadura de otra manera que trabajando para crear lo mejor que pueda un orden legal, cuya gestión esté garantizada por la dictadura misma. Pero surge la cuestión de las personas. ¿Para quién se prepara la nueva legalidad?

La afirmación del general Primo de Rivera es rotunda a este respecto. Cualquier ciudadano español podrá, entonces, tomar el gobierno en su mano, menos él. El no puede ser, después de venir embalado por "siete años de dictadura", el hombre que aplique la nueva legalidad que él mismo va a estatuir.

El presidente tiene ya ultimado el estudio de las leyes fundamentales. En los próximos Consejos de

ministros de Oviedo y Bilbao, menos interesantes, desde un punto de vista político, de lo que podía esperarse, cambiará impresiones con sus compañeros acerca de la nueva Constitución, pero no recaerá solución sobre ella, aunque ya el Gobierno lleve a la discusión en la Asamblea un juicio de conjunto.

Espera mucho el marqués de Estella de los debates en la Asamblea, realzados por la intervención de personas significadas y eminentes en distintos órdenes que irán a dicho organismo y aportarán, de seguro, el examen de la reforma constitucional luminosísimas orientaciones.

En julio del año que viene estará ya terminado el examen de las leyes fundamentales por la Asamblea; entonces, el Gobierno se tomará dos o tres meses para redactar el proyecto definitivo; recogerá y aprovechará el Gobierno lo que en la Asamblea se destaque como útil. Entonces, cumplida su misión esencial, acabará la vida de este organismo consultivo, y en octubre y noviembre, también del año que viene, se irá al plebiscito para aprobar la Constitución y las leyes fundamentales.

Habremos llegado, con esto, al comienzo del año 1931; estarán a la sazón implantadas las leyes nuevas, y con arreglo a ellas se convocará a Cortes. Vendrán escalonadas las elecciones municipales, las provinciales y las generales por el orden que se consigna, y celebrarán con intervalo de un mes, en enero, las municipales; en febrero, las provinciales, y en marzo, las generales.

En abril de 1931, la dictadura, al desembocar en la Cámara única, dejará establecida la nueva legalidad y habrá cumplido su misión."

En aquestes verament interessants declaracions d'En Primo de Rivera, hi ha, al final, quelcom que es refereix particularment a la Premsa i té també remarcable importància, almenys per a nosaltres. Diuen així:

"El Estatuto de Prensa será un hecho en la nueva organización jurídica; no habrá censura previa; la dictadura la entiende innecesaria en cuanto el Gobierno tenga garantías de que podrá hacer efectiva su defensa en las mismas columnas de sus periódicos. La prensa tiene algo, a juicio del general Primo de Rivera, de servicio público, y el Estado ha de reservarse una intervención en su funcionamiento. Se hará algo por el estilo de lo que se preceptúa en el R. D. del mes de febrero último; a saber: El Gobierno se reserva el derecho de disponer de una parte del periódico para comunicar con el país o para contestar, cuando lo estime oportuno, las campañas que en el mismo periódico o en algún otro se hagan.

Cree el jefe del Gobierno que eso no lesiona la libertad de la prensa y pone, en cambio, en manos del Poder público garantías que, de otro modo, se frustran y se volatilizan."

J.

Aquest número ha passat per la censura governativa

GARATGE I TALLERS "BALMES"**JULI KLUG**

BALMES, 76 (entre Aragó i València). - TELEFON 75941

AJUSTATGE I REPARACIÓ — PREUS LIMITATS I MÀXIM

RENDIMENT EN LES REPARACIONS — STOCK ELÈCTRIC

PER A INSTAL·LACIONS, MAGNETOS, BOBINATS, ETC.

CAMISERIES RUBERT*GENERES DE PUNT, PAIAMES, MOCADORS, GUANTS*

Avinguda Portal de l'Angel, 13 i Aribau, 30

BARCELONA

R. PUIGDOMENECH

Confeccions per a senyora i nenes

Diagonal, 452 / BARCELONA

Bloc d'anunciants

Els bons amics nostres que amb l'anunci contribueixen a la difusió de la nostra revista, han de merèixer les simpaties dels nostres subscriptors i lectors en general que coincideixen amb el nostre ideari. Ens plau publicar a continuació el nom dels nostres anunciants, per tal que els nostres amics els recordin quan hagin d'adquirir algun dels articles que ofereixen al públic.

Heus els aci:

ACADEMIA COTS:

Av. Portal de l'Angel, 38.

ACCESSORIS D'AUTOMOBILS:

Service Station. Aragó, 272.

AGENCIA D'ASSUMPTES ADMINISTRATIUS:

Josep Cardús. Balmes, 16, pral.

AUTOMOBILS:

Còrsega, 293.

BICICLETES:

R. Serra. Rbla. Catalunya, 106.

BRONZES D'ART:

Biosca i Botey. R. Catalunya, 129.

CAMISERIA:

Salvador Rubert. Aribau, 30 i Avinguda Portal de l'Angel, 13.

CIMENT ARTIFICIAL:

Josep Fradera. Ronda Universitat, 31.

CORRETGES:

Manuel Blasi. Passeig de Sant Joan, 13.

DROGUERIA I PERFUMERIA:

Pallejà i Bonmatí, S. L. Claris, 57.

ELECTRICITAT:

Antoni Alió. Laietana, 67.

GANIVETERIA:

Josep Roca. Plaça del Pi, 3, enfront de l'església.

GRAMOFONS:

Cèsar Vicente. P. de Gràcia, 4. Guillem Puig. Pelai, 14.

MATERIAL FOTOGRAFIC:

Vda. Enric Riba. Rda. Universitat, 37.

MATERIAL PER A COBERTES:

Uralita, S. A.

MOBLES:

Còrsega, 394.

MODES:

M. Estera de Galera. Rbla. de Catalunya, 7.

MODISTA:

R. Puigdomenech. Diagonal, 452.

NEUMATICS:

"Bergougnan". Rambla de Catalunya, 76.

NEUMATICS (venda i reparació)

Casa Vallespi. R. Catalunya, 118.

NOVETATS PER A SENYORA:

"El Centro". Rda. de Sant Pere, 5.

OBJECTES D'ESCRITORI:

Bazar Balmes. M. Bofarull. Balmes, 52.

OLIS PER A AUTO:

"Autol". Laietana, 7.

PASTES PER A SOPA:

Antiga "Casa Figueras". Rambla de Sant Josep, 11.

PINTORS DECORADORS:

Vilaró i Valls. Corts, 604.

RADIO:

Codina i Farriol. Balmes, 126.

REPARACIO D'AUTOMOBILS:

Tallers Balmes. Balmes, 76. Juli Klugg.

SABATERIA:

Calçats Minerva, S. A. Laietana, núm. 30. Casa Creus. Aribau, 24.

SASTRERIES:Rambla Catalunya, 12, 1.^{or} (Especialitat en vestits per a nens.) Ramon Beleta. Av. del Portal de l'Angel, 35.**SEGURS D'AUTOMOBILS:**"Omnia". Rda. Universitat, 15, 2.ⁿ**XARXES I FILS PER A LA PESCA:**

Fills de Gabriel Julià, Bruch, 7.

RAMBLA DE CATALUNYA, 118
AUTOMATIC 73493

PROPIETARIS DE COTXES
25 % D'ESTALVI TROBAREU VISITANT LA
CASA BALLESPÍ

Recanxutatge i reparació de neumàtics
i cambres.

Venda de neumàtics i cambres.

Stock de neumàtics d'ocasió i recanxutatge
al 40 % de nous.

Acumuladors Peto Royal Ford.

OLIS "ATLANTIC"

Descomptes especials als que manifestin ser
llegidors de "Catalunya Social"

OMNIA, S. A.

Companyia de segurs del
Reial Automòbil Club d'Espanya

OFICINA PRINCIPAL:

Comte de Peñalver, núm. 24 - MADRID

SUBDIRECCIÓ A CATALUNYA:

Ronda Universitat, 15, 2.º - Telèf. 16974

Aquesta Companyia cobreix els riscos dels
cotxes automòbils.

Dany i pèrdua del cotxe

Per topada, incendi, parat o corrent. Per
robatori consumat o intent de robatori
Per acte mal intencionat de tercera persona
Per accidents o incendi durant el transport

Responsabilitat civil

Per accidents o incendis causats pel cotxe
assegurat a tercers persones, a la propietat
o animals pertanyents a dites tercers per-
sones.

Tot això en una sola pòlissa combinada, que
val per tota l'Europa i rescindible en qualsevol
moment.

MATERIAL FOTOGRAFIC VÍDUA D'ENRIC RIBA

Ronda Universitat, 37 / Telèfon 18651
(junt a la Rbla. Catalunya)

Existències constantment renovades de
plaques, pel·lícules, papers, etc., etc.

Aparells de les millors marques :: Grans
laboratoris per a treballs d'aficionats

LLIURAMENT RAPID

B I C I C L E T E S

marca **WILLIAM**

Qualitat. - Presentació. - Bon preu

marca **B. F. B.** de nostra fabricació

Lo millor de lo millor

AL COMPTAT I A TERMINIS
ACCESSORIS - REPARACIONS

Antiga casa Borrás - R. Serra - Rbla. Catalunya, 106
(cantonada al Passatge de la Concepció)

SASTRERIA TORRENTS

Ex-professor de l'Acadèmia de Mestres Sastres de Barcelona

Aquesta sastreria és coneguda i apreciada per tothom a qui li agrada el bon vestir perquè en la seva confecció i en les seves robes es troba un gust inconfusible. Grans existències en gèneres de totes classes.

El 5 % de descompte especial als subscriptors de CATALUNYA SOCIAL.

Rambla de Catalunya, 12, 1.er / Telèfon 16040 - BARCELONA

LES GRANS INDUSTRIES

FABRICA DE XARXES
I FILS RETORTS
PER A LA PESCA

FILLS DE GABRIEL JULIA

Bruch, n.º 7 - Telèfon 11422
(Entre Trafalgar i Ronda)

BARCELONA

Companyia Trasatlàntica VAPORS CORREUS ESPANYOLS

Serveis Regulars

RAPID } Espanya-Nova York
DIRECTE } 9 expedicions a l'any
RAPID: Nord d'Espanya a Cuba i Mèxic
16 expedicions a l'any
EXPRESS: Mediterrani i l'Argentina
12 expedicions a l'any
LINIA: Mediterrani, Cuba i Nova York
16 expedicions a l'any
• Mediterrani, Costa Firme i Pacífic
11 expedicions a l'any
• Mediterrani a Fernando Pó
12 expedicions a l'any
• a Filipines
3 expedicions a l'any

Servei tipus Gran Hotel. - T. S. F. - Radio-
telefonía. - Orquestra. - Capella, etc., etc.

Per informes, a les Agències de la Companyia
en als principals ports d'Espanya. A Barcelona
oficines de la Companyia: Plaça Medinaceli, 8.

SERVICE STATION

PRIMERA ESTACIÓ AMERICANA A ESPANYA

JOSEP MANZANARES

La casa més important en gasolina, petroli, neumàtics, cambres, olis, grasses,
accessoris, eines, ferreteria i tot quant pertany a l'automòbil.

VENDA A L'ENGRÓS I DETALL

GARATGE I TALLERS:

Carrers Sepúlveda, 148-150
Villarreal, 35
I Floridablanca, 121
Telèfon 31510

CASA CENTRAL:

Carrer Aragó, 272
Passatge de Gràcia, 45
Telèfon 11550

MAGATZEMS:

Consell de Cent, 421

SUCURSAL:

Esplugues de Llobregat:
Carrer Laureano Miró, 89
Encreuament de les carre-
teres de Madrid i Cornellà

BARCELONA

Acadèmia Cots

Direcció general: Av. Portal de l'Angel, 38—BARCELONA

FUNDADA EN 1879
Telèfon 18953 A.-Apartat 782

SUCURSALS: MADRID, Av Conde Peñalver, 7; LLEYDA, Estereria, 10; MANRESA, Angel Guimerà, 32
REUS, Arrabal Robuster, 23; MATARÓ, Riera, 59; BADALONA, Carme, 52 bis.

CLASSES SELECTES separats els dos sexes per diferents pisos i escales

COMERÇ - IDIOMES

Procediments eminentment pràctics

CLASSES GENERALS, QUOTA MODICA

Constantment l'ACADEMIA COTS rep demanda d'alumnes per ocupar bones places.

ASSIGNATURES: Teneduria.—Càlcul.—Lletra comercial.—Correspondència.—Mecanografia.—Taquigrafia.—Francès i Anglès.—Alemany.—Classificació i Arxiu.—Alts estudis comercials.—Ortografia.—Dibuix industrial.—Llenguatges.—Màquines de calcular, etc.

FABRICA DE PASTES ALIMENTICIES

ANTIGA CASA FIGUERAS

FUNDADA EN 1820

Rambla de Sant Josep, 11.-BARCELONA

Unicorde

Nou tipus. Qualitat i presentació

ANTONI ALBO

Via Laietana, 67 - Telèfon 16201
BARCELONA

Material elèctric de totes classes
Instal·lacions i Reparacions
Taller - Ràdio

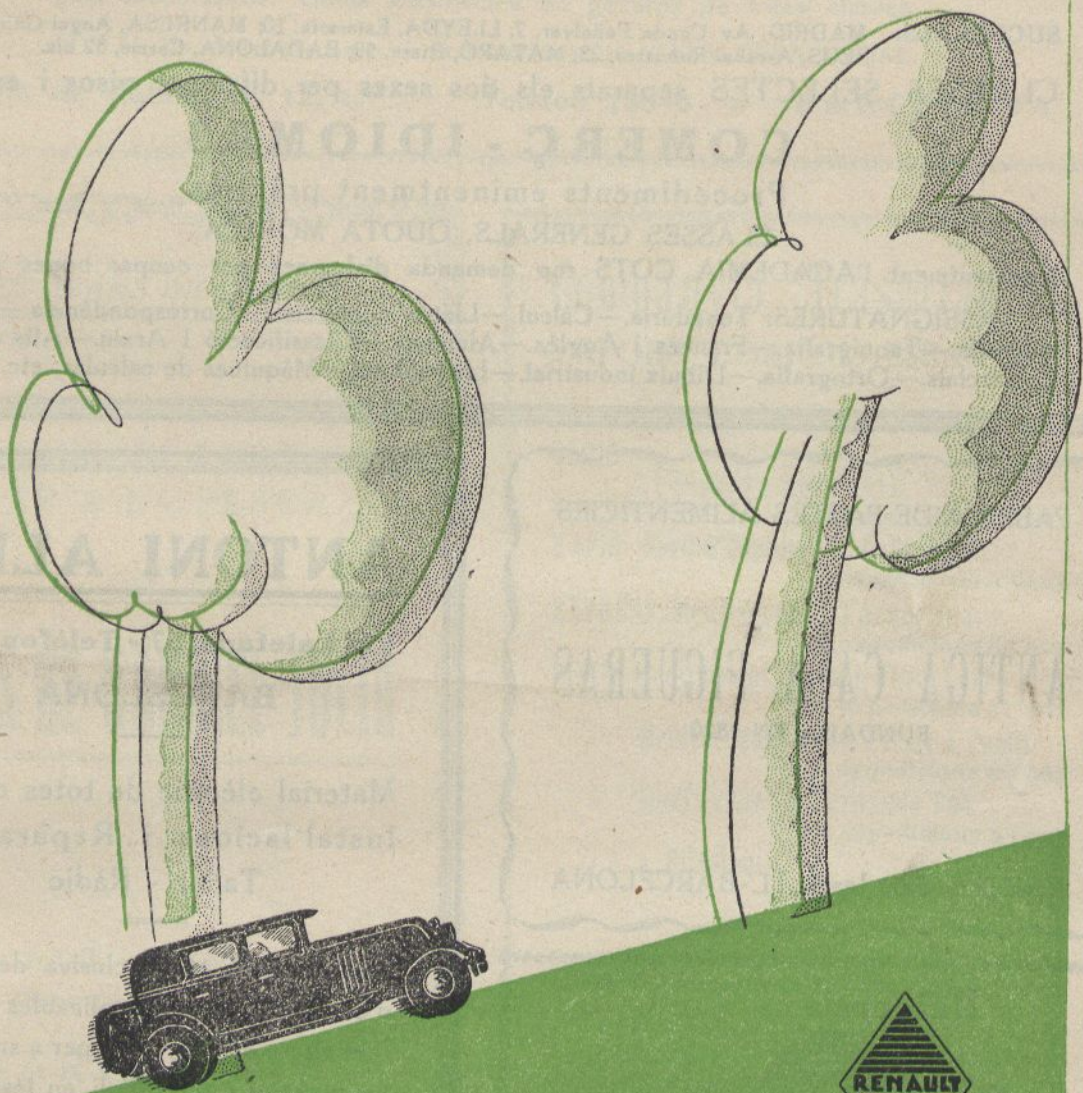
Aquesta casa té l'exclusiva de venda d'uns petits aparells aplicables al corrent altern de 125 volts, per a substituir les xinxetes i llums d'oli, en les habitacions, capelles i altres llocs on es necessita llum constant, amb consum escassament de 2 cèntims en 24 hores

Demaneu demostracions!

Via Laietana, 67

URALITA

EL MILLOR MATERIAL PER A COBERTES

E. PUJÓ
córcega 293
a. alfonso xm 405

renault